

D ů v o d y:

K vyřízení dovolání postačí obíratí se dovolacím důvodem podle čis. 4 § 503 c. ř. s. Odvolací soud hájí názor, že žalovaná Julie Š-ová byla oprávněna z důvodu služebnosti bytu, zřízené pro ni na dobu svobodného stavu, přijímati návštěvy, které v jejím bytě přenocují, tedy i návštěvy druhého žalovaného, který u ní pravidelně přenocuje a se zdržuje od soboty do pondělka, jak to odvolací soud zjišťuje, míně, že takové přechovávání druhého žalovaného neznamena rozšiřování služebnosti, protože jinak bydlí v Praze. Právní povaha služebnosti bytu na dobu svobodného stavu prvé žalované jest v podstatě služebností užívání, ježto byt měl kryti jen potřebu žalované (§§ 504, 521 obč. zák.), nikoliv potřebu jejích rodinných příslušníků nebo cizích osob. Proto byla žalovaná oprávněna poskytovatí cizím osobám přístřeší jen potud, pokud to sloužilo její vlastní potřebě. Nedopustila by se ovšem zásahu do vlastnického práva žalobkyně, kdyby poskytla dočasný pobyt a nutný nocleh příležitostnému návštěvníku, ježto přijímání obvyklých příležitostných návštěv patří k osobním potřebám oprávněné. Ale nešlo o takovou příležitostnou obvyklou návštěvu druhého žalovaného, nýbrž o to, zda tento u ní směl používatí pravidelného přístřeší od soboty do pondělka, tedy po několik dnů týdně. Sama prvžalovaná hájila právo k poskytování takového přístřeší druhému žalovanému (svému nápadníku, který s ní již dříve po delší dobu žil a pak se dokonce zavázal neužívatí bytu prvžalované, jakmile jeho dluh bude splacen), tím že pobyt ten slouží jen její vlastní potřebě, ježto byla ohrožována předchůdci žalobkyně a její rodinou, a že se jich bojí. Ale takové ohrožení prvý soud nevzal za prokázáno a toto zjištění nebylo ani napadeno. Ježto poskytování přístřeší druhému žalovanému nesloužilo osobní potřebě prvžalované a nejde o příležitostnou obvyklou návštěvu a nutný nocleh pro ni, nýbrž o pravidelné spoluužívání bytu, vymíněného jen žalobkyni, druhožalovaným po více dnů v týdnu, jde o neoprávněné rozšiřování služebnosti a zásah do vlastnictví žalobkyně. Vždyť nebylo ani tvrzeno, že návštěvy sloužily jenom k navázání známosti s druhým žalovaným, které by po případě mohly býti zahrnuty pod hledisko osobní potřeby prvé žalované a ze stavu věci plyne pravý opak.

Čís. 8472.

Vymohl-li si žalobce proti žalovanému istivě rozsudek pro zmeškání, porušiv ujednání, že se žalovaný nemá dostaviti k prvému roku a že spor bude urovnán, jest žalovaný oprávněn domáhati se na tehdejší žalobci, by byl rozsudek pro zmeškání proti němu prohlášen za bezúčinný a exekuce na jeho základě nepřípustnou.

B., podav na U-a žalobu o zaplacení za zboží, prohlásil krátce před prvním rokem U-ovi, že se to stalo jen omylem, by se U. k prvému roku nedostavil, že věc jest vyrovnána. U. se k prvému roku skutečně nedostavil, dostavil se však B., k jehož návrhu byl pak proti U-ovi vynesena rozsudek pro zmeškání a na jeho základě vedena exekuce. Žalobou, o níž tu jde, domáhal se U. na B-ovi, by rozsudek pro zmeškání byl proti němu prohlášen za bezúčinný a by žalovaný byl uznán povinným trpěti, by exekuce na základě rozsudku toho byla zastavena. *Procesní soud prvního stolu* žalobu zamítl. *Důvody*: Žalobní žádost postrádá zákonitýho podkladu. Když se žalující strana svého času k prvému roku nedostavila, učinivši to na vlastní nebezpečí, a na základě toho byl vynesena rozsudek pro zmeškání, musí nésti samozřejmě právní důsledky tohoto jednání. Žalobce nepodal však ani po doručení rozsudku opravný prostředek proti tomuto rozsudku a stal se tudíž rozsudek proti němu pravoplatným a účinným. Právnícká nemožnost žaloby tkví právě v tom, že chce rušiti právní následky rozsudku a nenapadá rozsudek jako takový. *Odvolací soud* uznal podle žaloby.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Žalovaná napadá rozsudek odvolacího soudu z dovolacích důvodů čis. 2, 3 a 4 § 503 c. ř. s. a hájí stanovisko, že žaloba, pokud se domáhá určení, že pravoplatný rozsudek okresního soudu ze dne 7. prosince 1927 nemá platnosti proti žalobci, a že exekuce jí na jeho základě proti žalobci vedená má býti zrušena, není přípustná, jednak proto, že rozsudek byl vynesena správně podle ustanovení civilního soudního řádu, stal se pravoplatným a proto jen žalobou pro zmatečnost nebo žalobou o obnovu řízení neb usnesením povolujícím navrácení v předešlý stav zbaven býti může účinnosti, jednak protože tu není předpokladů opo-
siční žaloby. Než tento názor není správný. Odvolací soud zjistil skutečnosti, z nichž jest dovozovati, že si žalovaná firma vymohla rozsudek proti žalobci lstivě, porušivši ujednání, že se žalobce nemá k prvému roku dostaviti, že spor bude urovnán a že se žaloba zakládá na omylu. Zákony poskytují dalekosáhlou ochranu proti účinkům právních jednání, která přišla k místu lstí (na př. §§ 345, 542, 866, 869, 870, 874, 875 a 1464 obč. zák. a čl. 294, 350 a 386 poslední odstavec obch. zák.). Z těchto předpisů vyplývá zásada, že strana lstivě jednající nemůže pro sebe vyvozovati ze lstivého jednání práva proti druhé straně. Podle toho nutno také pokládati za nepřípustné, by strana vedla exekuci na základě exekučního titulu, který si vymohla lstí. Není vyloučeno, by nebyl vydán rozsudek o nepřípustnosti exekuce, vedené podle takového exekučního titulu. Předpis § 39 čis. 5 ex. ř. právě předpokládá takové rozhodnutí o nepřípustnosti exekuce a to o nepřípustnosti z jiných důvodů než jsou uvedeny pod čis. 1—4 téhož § (viz také pojednání Dra Bedřicha Nemethyho v *Gerichts-Zeitung* 1902, čis. 44, 45). Žalobci

nejde jen o to, by exekuce byla zrušena, nýbrž také o to, by v budoucnosti na základě uvedeného rozsudku proti němu exekuce nemohly býti vedeny, čehož se právem domáhá nynější žalobou, která podle citovaných zákonných ustanovení jest přípustna a jejíž nepřipustnost dovolatel tudíž marně uplatňuje.

Čís. 8473.

Pozemková reforma.

Jest-li podle obsahu schvalovacích podmínek Státního pozemkového úřadu při prodeji zabraného velkostatku posuzovati nárok zaměstnance na zaopatřovací požitky podle § 75 náhr. zák. a podle vl. nař. ze dne 21. října 1922, čís. 305 sb. z. a n., jest povinnost kupitele platiti zaměstnanci zaopatřovací požitky jen podpůrná, když a pokud není zaměstnanec s nimi kryt u pensijního pojištění. Pokud jest zaměstnanec kryt pro nároky u pensijního ústavu. Započítávají se tu zaopatřovací požitky vůbec, nikoliv jen základní renta.

(Rozh. ze dne 16. listopadu 1928, Rv II 494/28.)

Žalobce, bývalý zaměstnanec na zabraném velkostatku, domáhal se na žalovaných kupitelích zabraného velkostatku placení zaopatřovacích požitků, jakož i drahotního přídatku ve výši drahotních přídatků, jež se vyplácejí toho kterého času podle náhradového zákona a podle vládního nařízení ze dne 8. února 1923, čís. 29 sb. z. a n. fondem pro zaopatření zaměstnanců velkostatku. Procesní soud prvního stupně uznal podle žaloby, o d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil.

N e j v y š š í s o u d žalobu zamítl.

D ů v o d y:

Podle schvalovacího dekretu Státního pozemkového úřadu, jehož se žalobce v žalobě dovolává, byla smlouva, kterou žalovaní nabyli velkostatku, schválena pod těmi podmínkami, že (bod 5): převodem statku nic se nezmění na služebních poměrech aktivních i pensionovaných zaměstnanců ani na darech z milosti; kupující (žalovaní) ručí jednak osobám těm (zaměstnancům) přímo, jednak Státnímu pozemkovému úřadu za každou újmu, která by osobám těm z důvodu převodu vznikla; k vůli účelnému a řádnému vyřešení zaměstnanecké otázky ve smyslu ustanovení § 75 zák. náhr. a vl. nařízení ze dne 21. října 1922, čís. 305 sb. z. a n. předloží strany přesný seznam zaměstnanců, z něhož by byl zřejmý způsob a doba jich zaměstnání, výše služby, pense, darů z milosti s udáním jich zajištění; Státní pozemkový úřad zjistí správnost